

Obrtnijske raznoterosti.

Poliranje z lesnim ogljem. Hišni opravi moremo dati lepo črno povišje, ako jo poliramo z lesnim ogljem. To stane pač precej dela in truda, a vspehi so tako lepi, da smemo uže nekaj časa žrtovati v ta namen. Postopa se pa takole: les najprvo pokrijemo s kafro v vodi namočeno, potem pa takoj z zmesjo železnega sulfata in ššk. Ti dve tvarini se vjesta v les in ga črno pobarvata. Ko se je les nekoliko posušil, ga zdrgnemo z krtačo, potem pa z zelo fino stolčnim ogljem. Kjer drgnemo rezbarska dela, treba vzeti posebno fino oglje; v vseh slučajih drgnemo oglje s flanelo v les, a med tem močimo z lanenim firnežem in terpentinovim špiritom. To se precej časa ponavlja, konečno pa je les tako lepo črn in gladek, kakor se to ne doseže z nobeno drugo polituro.

Novi vijaki za zaboje. Tovarna za žeblje v Begedorfu pri Hamburgu izdeluja nove vijake, osobito za rabo pri zabojih, katere lahko priporočamo svojim čitateljem. Ti novi vijaki so dokaj ceneji, nego navadni vijaki. Zareze imajo tako postavljene, da se lahko kakor navadni žrebelj zabijejo v vsak les, ne da bi ga razklali. Les se umakne vijaku, a potem ga obdajo njegova vlakna tako tesno, da ni moči izvleči takega žreblja-vijaka.

Ferolin novo sredstvo zoper rujo. Kakor se nam poroča, se to sredstvo jako dobro obnese. Ferolin napravi na kovinskem površji prozorno emajlu podobno plast, ki se hitro posuši in tako elastična ostane, da ne poka, ko se kovina vsled menjave temperature krči ali pa razteguje. Ferolin se posebno priporoča za varstvo železnih pečij v novih hišah, za prevlako železnih blagajnic, pušk, drkalic i. t. d.

Sredstvo za mazanje jermenov pri mašinah. Znano je, da postanejo jermeni, kmalu krhki, trdi in nerabljivi, ako se temu pravočasno ne pride v okom. V ta namen hvalijo nastopno sredstvo: Napravi se zmes smolnega olja in 10 odstotkov sljude (Glimmer) in s to zmesjo se nov jermen večkrat prevleče. Potem se jermen nekaj tednov rabi, konečno pa še enkrat prevleče z imenovano zmesjo. Tak jermen traja desetkrat toliko časa, kakor jermen, ki ni bil namazan

Kmetijstvo.

Rastline in živali kot barometer.

Rastline in živali so v tesni, neposredni zavisnosti od zračnega tlaka, vlažnosti, gorkote in drugih vremenskih činiteljev. Kdor opazuje rastline in živali, bode pritrnil, da vremenske premembe imajo nanje večji ali manjši vpliv. Opaža se pri mnogih rastlinah še bolj pa pri živalih, da se skušajo zavarovati hudemu vplivu vremena ali pa se mu odtegniti, nasproti se pa rade izpostavljajo ugodnim vplivom. To se pri živalih in rastlinah tako opaža, da pazen opazovatelj po njih more soditi, kakšno bode vreme.

Pri rastlinah se opaža, da pri premeni vremena nekoliko spreminjajo svojo obliko. Tukaj mi ne moremo navesti, kaj se je vse v tem oziru opazovalo, in hočemo navesti le nekatere poglobitnejše skušnje.

Alsine media, mokrica ali kurja črevica. Pastirji na Švicarskem po tej rastlini sodijo, kakšno bode vreme. Če se cvet njen odpre ob devetih zjutraj in ostane odprt do štirih popoldne, bode lepo vreme vsaj do jutra; če

pa cvet te rastline ostane zaprt čez deveto uro, tedaj je pričakovati dežja.

Anagallis arvensis, kuroslep ali kurja češnjica. To rastlino imenujejo po nekaterih krajih „barometer ubogih“ in to ime tudi zaslužuje. Ko se pripravlja za dež, zapre svoj cvet.

Anastatica hierochuntica, jerihonska roža. Pred suhim vremenom se stebli in vejice te rastline krive, pred mokrim vremenom se pa stegnejo.

Betula alba, Betula verrucosa, sevena in navadna breza. Opazovanja so pokazala, da je potem mehka zima, če brezi odpade v oktobru najprej listje na spodnjih vejah, v vrhu pa še ostane. Ostra zima je pa, če brezi odpade najprej listje v vrhu.

Calendula, afrikanski meseček. Ta rastlina odpre svoje cvetje ob sedmi uri zjutraj in ostane odprto do štirih popoldne. Ako ta rastlina cvetja ne odpre, ali ga zapre pred štirimi, pričakuj dežja.

Calendula officinalis, navadni meseček. Dež bode, ako ta rastlina ne odpre cvetja.

Carduus, črtoploh, osat. Ako se bodice te rastline dobro pritiskajo k glavi cvetov, bode dež. Če se pa bodice oddaljijo od glave, bode pa lepo vreme.

Carlina, kompava ali bodeča neža. Govore, da se kompava posušena stisne pri mokrem vremenu, razširi pa pri suhem. Če se cvetoča kompava zapre, je to znamenje, da bode vihar.

Convolvulus arvensis, slak. Če se cvetje slakovo zapira, bode dež.

Crataegus alba, beli trn. V nekaterih krajih na Luksemburškem nekateri napovedujejo vreme po belem trnu. Ko preti dež, se skrive peclji in obrnejo se spodnji baržunasti deli listov kvišku, zelena vrhnja stran se pa obrne proti zemlji.

Galium verum, rumena lakota, strdenka. Pred grdim vremenom začne cvetje te rastline močno dišati.

Hibiscus trionum, sineška roža. Cvetje te rastline se zapre, kadar kaže grdo vreme.

Lactuca, salata. Če se cvetje salate razpusti, pričakuj dežja.

Lappa, repje. Ko bucike repja raztegnejo svoje igle, bode gotovo dež.

Lapsana communis, divji vohrov. Če divji vohrov po noči ne zapre cvetja, bo zjutraj dež.

Nigella, črni, zamorski kumen. Ko se glavice te rastline naklonijo, pričakuj gorkega vremena, če se stegnejo, bode hladno.

Oxalis acetosella, kislička, zajčja deteljica. Ta rastlina stisne svoja trojna peresa, kadar bode dež ali pa mraz. Ko se pa peresa vzdignejo, bode pa vihar.

Pimpinella, strašnica ali bedrec. Kadar je mokro vreme, se cvetje te rastline odpre, ob suhem vremenu se pa zapre.

Potentilla repens, petolistnik. Ko se cvetje petolistnika skrči, pričakuj dežja, kadar se obeša in zvija, bode lepo vreme.